

«دست دوستی اصلاح‌طلبان» واکنش‌های بسیاری را به دنبال داشته است

استقبال چپ‌وراست از آشتی‌ملی

اصلاح‌طلبان در این زمینه نیز گام نخست را برداشته‌اند، گامی که معانی بسیاری می‌تواند در خود داشته باشد؛ به هر روی، دست دوستی از سوی اصلاحات دراز شده است... آن هم علیرغم همه می‌بهری‌هایی که از سوی جناح‌های حاضر بر این جریان وارد آمد.

اما آیا اصولگرایان نیز به این دو پیشنهاد واقعی می‌نهند؟ اگرچه به نظر می‌آید اصلاح‌طلبان همگی از چنین طرحی استقبال می‌کنند، اما اصولگرایان به دو دسته موافق و مخالف درباره طرح‌های پیشنهادی اصلاح‌طلبان تقسیم شده‌اند، دسته نخست اصولگرایان به استقبال آشتی ملی و گفت‌وگو پرداخته‌اند اما دسته دوم اصولگرایان، حتی این طرح سخاوتمندانه را هم یک بازی سیاسی و توطئه‌آمیز از سوی اصلاح‌طلبان قلمداد می‌کنند. در ادامه نظرات برخی از این سه گروه (اصلاح‌طلبان - اصولگرایان موافق و اصولگرایان مخالف) درباره این طرح را بررسی می‌کنیم.

لی می‌شود، آشتی ملی بین اصلاح‌طلبان و به تعبیر شما حاکمیت نیست، آشتی ملی همه ایرانیان را در برمی‌گیرد، و هدفش این است که به وحدت در عین کثرت دست یابد. در این مسیر یکی از اتفاقاتی که باید رخ دهد، این است که شکافی که میان حاکمیت و اصلاح‌طلبان احساس می‌شود مرتفع شود. قاعدتا دغدغه‌ای هم که برای آشتی ملی وجود دارد، مشکلات طبیعتا در مجموعه مسائل سیاسی نباید خلاصه شود بلکه همه مسائلی که امروز کشور با آنها دست و پنجه نرم می‌کند را باید در بر بگیرد. خیلی‌ها تصور می‌کنند اول باید شکاف‌های اتفاقاتی در کشور رخ دهد و بعد آشتی ملی صورت گیرد که این چنین اعتقادی ندارم. آشتی ملی یک پدیده است و مجموعه‌ای از رفتارها و رویکردها را در خود جای می‌دهد، و قاعدتا بستر مساعد این را برهم می‌زند. امروز کشور با این شرایط روبرو است که باید بین اشخاص صورت گیرد.

بخشی از این را بهرید به پر کردن شکاف‌هایی می‌انجامد که طبیعتا باعث بی‌اعتمادی جریان‌ها و جناح‌های سیاسی نسبت به یکدیگر شده است. آشتی ملی نافی و تکرر دیدگاه‌هایی که در این کشور وجود دارد نیست بلکه مسیری است برای آنکه گفت‌وگو و وحدت ملی با توجه به مشکلاتی که در کشور ما وجود دارد طی شود. بنابراین من بیشتر از اینکه بخواهم به پر کردن این فاصله فکر کنم، فکر می‌کنم آشتی ملی را به این سمت سوق دهم تا این گفت‌وگوها بستر را فراهم آورد که درخصوص مسائل و چالش‌های جدی کشور یک همدلی و همگرایی صورت گیرد. به نظر من با توجه به فاصله‌ای که میان جریان اصلاح‌طلب و مخالفان گفت‌وگو است با حاکمیت ایجاد شده است طبیعتا باید این فاصله پر شود و به نوعی رفتار گردد که این گفت‌وگوها جریان‌سازی شود. ما اگر نگران دو قطبی‌ها را موجود در جامعه هستیم، به نظر من جریان اصلاحات باید تلاش کند هم در گفت‌وگو و هم در عمل، این گفت‌وگوهای مستقیم را با حاکمیت برقرار کند.

اگر عده‌ای هم اصرار دارند تا گذشته بررسی شود باید اشتباهات همه جریان‌ها و شخصیت‌ها عادلانه مورد بررسی قرار بگیرد و اگر بنا به تنبیه است همه به اندازه سهم خودشان تنبیه شوند.

در کنار چنین شرایطی ما با خطراتی در منطقه و جهان مواجه هستیم که کیان کشور را تهدید می‌کند. برای آشتی ملی دشمنی‌های باقی‌مانده در منطقه، بالفعل شده است و با تغییر دولت آمریکا وضعیت فرق کرده است.

در چنین شرایطی اگر جناح اصولگرا بنا باشد اصلاح‌طلبان را باز هم از خود نداند طبیعتا است که کشور ضربه می‌خورد. ما در چنین شرایطی باید کاری کنیم که دشمنان به‌راستند و به خود اطمینان یابند. در این صورت که به فکر نگاه چپ به این فرآیند باشند، امروز باید مسائل گذشته را در یک دستور فراموشی سپاریم تا همه جناح‌ها که تعاقب خاطر به کشورشان دارند در کنار هم قرار بگیرند. از این روست که دیاوگ مستقیم اصلاح‌طلبان و همچنین طرح آشتی ملی مطرح شده است. معتقدم که این اتفاق باید از سبوی طرفین انجام شود، شرط اولی آشتی ملی و پیش زمینه آن آمادگی طرفین است و یک طرف کافی نیست، باید هر دو خود را آماده رفع سوءتفاهمات کنند. در یک طرف قضیه اصلاح‌طلبان هستند که چنین پیشنهاد و دعوتی کرده‌اند، طرف دیگر هم باید این موضوع را با آغوش باز بپذیرد تا این ایده و آرمان مقدس به مرحله فعلیت برسد و ما شاهد وحدت و اتحاد باشیم.

آشتی ملی بین ایرانیان است

آذر منعمی/عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت

راجع به مسئله آشتی ملی و ضرورت آن قاعدتا باید به یک چارچوب و تعریف مشخص برسیم. وقتی به این تعریف رسیدیم آن وقت باید ببینیم که مخاطب این آشتی ملی در فضای داخلی کشورمان چه گروه‌ها و اشخاصی هستند. هنگامی که موضوع آشتی ملی مطرح می‌شود، آنچه که من به آن باور دارم و فکر می‌کنم طرح این موضوع هم با من هم نظر هستند، این است که مخاطب «آشتی ملی» همه ایرانیان هستند. بنابراین وقتی صحبت از آشتی

اصلاح‌طلبان را به حاشیه براند و تلاش خیلی زیادی داشتند تا این اصلاح‌طلبان را شخصیت‌های اصلی نظام فاصله بیندازند را نیز فراموش نکنیم.

اکنون با این طرح، اصلاح‌طلبان نشان دادند که عزم ترمیم فضای اعتماد بین خودشان و نهاد عالی نظام را دارند. بنابراین باید هم نوعی و هم نظری در این زمینه صورت بگیرد. بحث آشتی ملی نیز در همین راستا مطرح شده است و اصلاح‌طلبان علیرغم می‌بهری‌ها، چون جهت‌گیری‌هایشان در چارچوب نظام است پیشنهاد آشتی ملی و گفت‌وگو را مطرح کرده‌اند. البته اگر به این پیشنهادها توجه نشود، اصلاح‌طلبان با توجه به خط مشی و خاستگاه خودشان روش دیگری را انتخاب نخواهند کرد. قطعا تعامل جریان‌های مختلف سیاسی کشور با نهادهای عالی کشور می‌تواند به حکومت کمک کند و باعث رفع مشکلات سال‌های گذشته شود.

نیاید گذاشت کشور ضربه بخورد

رسول منتجب‌نیا (قائم مقام حزب اعتماد ملی)

اگر در بین جریان‌های سیاسی و گرایش‌ها شکافی ایجاد شود به این معنا نیست که یک جریان از حکومت خارج یا تبدیل به اپوزیسیون شده و یا حکومت بتواند آن را حذف کند.

جریان‌های سیاسی در ساختار یک حکومت، به مانند فرزندان یک پدر و مادر هستند.

همه می‌توانیم در اتفاقاتی که در سال ۸۸ افتاد گروه‌های مختلفی در وضعیت تلخ و بحران آن زمان مقصر بودند و تنها یک جریان در این موضوع تقصیر کار نبوده است.

اما از مسائل سال ۸۸ سواستفاده شد و عده‌ای این اتفاقات را ابزاری برای اتمام حجت خود قرار دادند و اصلاح‌طلبان را به طور کلی حذف کردند و سعی کردند چهره‌ای از آنها (اصلاح‌طلبان) بسازند که گویی اصلاح‌طلبان چهره‌ای مخالف حکومت یا خارج از حکومت و اپوزیسیون هستند. درحالی که چنین چیزی نبود.

اینگونه تسویه حساب‌ها و خط و خط‌کشی‌ها درست نیست

را به طور کلی حذف کنند و تلاش کردند تا جریان اصلاحات را به مناقین شیوه‌سازی کنند.

این شکاف به وجود آمده همچنان پر نشده است. آقای هاشمی رفسنجانی در این سال‌های اخیر به دلیل جایگاه انقلابی و نقش ساختاری‌اش در جمهوری اسلامی و همواره این شاکف را پر می‌کرد و باعث می‌شد تا ضایعات به وجود آمده برطرف شود. اما با درگذشت ایشان، این خلأ بیشتر احساس شد. ما نیز اکنون منتظر هستیم تا جمعی از عقلا دو جناح، طرح موضوع کنند و گفت‌وگوی مستقیم ایجاد شود. محورهای اشتقاق باید بررسی، علل آن بیان شده و ضعف‌ها به فوت و تهدیدها به فرصت تبدیل شود. در حوزه بین‌الملل با توجه به آمدن ترامپ و شرایط غیرعقلانی، به نظر می‌آید که باید سیاسی چپ‌فرما و منافع ملی را بشناسند و در راستای آیین حکومت‌داری تلاش کنند تا این گفت‌وگوی مستقیم اصلاح‌طلبان با حکومت و آشتی ملی شکل بگیرد.

ضرورت مغفول مانده

علی صوفی (وزیر دولت اصلاحات)

گفت‌وگوی نزدیک و مستقیم اصلاح‌طلبان یک ضرورت مغفول مانده است، ضرورتی که حداقل بعد از پایان جنگ باید به آن می‌پرداختیم.

در زمان امام، آقای محمدعلی انصاری نامه‌ای با این مضمون برای امام نوشته بودند که بالاخره موضع و ایشان گفتند که من هر دو جریان را قبول دارم. اما تنش‌ها پس از مدتی بین دو جناح بیشتر و از اهرم‌های قدرت برای حذف یکدیگر نیز استفاده شد تا کار به اینجا رسید. متأسفانه ما در طول این سال‌ها محوره‌های مشترک خود را تعریف نکردیم، در خاص که کشوری مثل آمریکا، استراتژی کشور در قرن بیست و یکم را در سال ۱۹۹۸ تدوین کرد و در آن استراتژی هم هر دو کمیته جمهوریخواه و دموکرات حضور داشتند.

علاوه بر گفت‌وگوی مستقیم اصلاحات با حکومت، مسئله وفاق ملی حول محور منافع و امنیت ملی نیز در سال ۸۸ حوادتی پیش آمد که شاکف عمیقی بین حاکمیت با اصلاح‌طلبان به وجود آورد و این موضوع هم بهانه‌ای برای جریان اصولگرا شد که بخواهند تحت عنوانی چون فتنه‌گر، نیروهای اصلاح‌طلب

گفت‌وگوی مستقیم اصلاح‌طلبان را بیشتر کرده است.

بر این اساس جریان اصلاحات که همواره برپایه سیاستمداری اخلاقی مقید به حفظ ارزش‌های انقلاب از هیچ کوششی دریغ نکرده است و علیرغم همه فشارها و محدودیت‌ها در راستای وظیفه ملی خود در انتخابات شرکت می‌کند حق دارد تا به طرح و پیشنهاداتی از این دست اقدام کند.

آنچه که اصلاح‌طلبان این روزها تحت عنوان گفت‌وگوی مستقیم مطرح می‌کنند و در امتداد آن، بحث آشتی ملی، همان رویه سابق اصلاح‌طلبی است که اکنون با توجه به تغییرات بین‌المللی و منطقه‌ای، این نیاز بیشتر از گذشته در جریان اصلاحات احساس می‌شود.

رویه اصلاح‌طلبی است

حسن رسولی (عضو هیئت‌مدیره بنیاد امید ایرانیان)

جریان اصلاحات همواره خودش را از ظرفیت‌های انقلاب اسلامی می‌داند. این ادعا به گواه نقش‌آفرینی شخصیت‌های اصلاح‌طلب در تاریخ انقلاب اسلامی است، طبیعی است که اصلاح‌طلبان دل در گرو اعتدالی نظام و کارآمدی هر چه بیشتر ساختار جمهوری اسلامی دارند و ضمن پایبندی به اصول و مبانی انقلاب - که رهبری نیز یکی از ارکان لاینفک جمهوری اسلامی است - درصد آن هستند تا با نقد و اصلاح پارای از شیوه‌های کشورداری، خود خد را نسبت به خون مطهر شهیدان، میراث حضرت امام و تداوم حاکمیت جمهوری اسلامی ادا کنند.

نخوه بر خورد جناح اصولگرا با جریان اصلاحی دارد عنوان جریان رقیب جای گلمه‌ندی‌های جدی احاد به ما نسیب به خون مطهر شهیدان، میراث حضرت امام و تداوم حاکمیت جمهوری اسلامی ادا کنند.

نخوه بر خورد جناح اصولگرا با جریان اصلاحی دارد عنوان جریان رقیب جای گلمه‌ندی‌های جدی احاد به ما نسیب به خون مطهر شهیدان، میراث حضرت امام و تداوم حاکمیت جمهوری اسلامی ادا کنند.

نخوه بر خورد جناح اصولگرا با جریان اصلاحی دارد عنوان جریان رقیب جای گلمه‌ندی‌های جدی احاد به ما نسیب به خون مطهر شهیدان، میراث حضرت امام و تداوم حاکمیت جمهوری اسلامی ادا کنند.

آنچه که باعث شده است موضوع توسعه تفاهم و همگرایی ملی در شرایط امروز توسط مراجع جریان اصلاحات مطرح شود چیز جدیدی نیست ولی دو عامل مهم این ضرورت را نسبت به گذشته بیشتر کرده است. نخست، تحولاتی که در منطقه و جهان جاری و ساری است، نبردهای تندرو و مخالف جدی جمهوری اسلامی ایران در برخی از کشورها بر سر کار هستند که در جهت ایجاد همه در مقابل جمهوری اسلامی از هیچ کوششی دریغ نمی‌کنند. از طرفی با حضور ترامپ و احتمال بر سر کار آمدن جریان‌های راست محافظه و رادیکال در اروپا، پیش‌بینی می‌شود مفارقات و جدایی‌جویی‌های سیاسی بیشتر شوند، اما از منظر داخلی، فقدان شخصیت مؤثر و اثربخش، مرحوم آیت‌الله هاشمی‌این خلأ رابطه

آشتی ملی و گفت‌وگو مستقیم باید تحقق یابد

ابوالقاسم روفیانی (دبیر کل حزب ایران زمین)

این از خواسته‌ها و آرزوهای قلبی احزاب و گروه‌های سیاسی است که با رهبر انقلاب دیدار و گفت‌وگو داشته باشند. هم‌چنین به عباتری این طرح آگاهی داشته و دارند و همانطور که دانشجویان، ورزشکاران، اصناف و اقشار به مناسبت‌های مختلف با ایشان دیدار می‌کنند، احزاب و گروه‌های گوناگون سیاسی هم، آرزوی طرح موضوعات، دغدغه‌ها و خواسته‌هایشان در حضور رهبری را دارند.

امیدواریم که این توفیق نصیب نمایندگان احزاب و متولیان نهادهای سیاسی در ساختار سیاسی کشور بشود.

ما نیز رسیدن به این آشتی ملی باشد، به هر حال درگیری‌ها و برخوردهایی که بین فعالان سیاسی، احزاب و گروه‌ها به وجود می‌آید هرچه شدیدتر شود در دو قطبی شدن جامعه نیز تأثیر خوبی خواهد داشت. طبیعی است که تحقق طرح آشتی ملی می‌تواند در همدلی بین احزاب و گروه‌های سیاسی و تمرکز روی استراتژی و ارتاب خط قرمزها بسیار مؤثر باشد. همچنین این طرح نیز فواید سه گانه و نهادهای فرای این قوا در آستانه انتخابات بسیار مؤثر است و به همان مقدار که می‌تواند در انسجام و یکپارچگی بین همه فعالان اجتماعات سیاسی در

کشور متحد و منسجم باشیم، فشارهای بین‌المللی زمانی بر ایران در دولت گذشته افزایش پیدا کرد که ما در داخل منسجم نبودیم. یک جامعه متفرق به راحتی تحت فشار قرار می‌گیرد و در این صورت نتایج دلخواه‌ها کسب می‌شود.

برخی نیروهای عاقل‌تر جریان اصلاح‌طلب در مقام اصلاح عملکردهای خطای خود و یا نیروهای منسوب به خودشان برآمدند. از آن طرف اصولگرایان هم برخی نیروهای خودشان را کنار گذاشتند و این گام بزرگی است. اصولگرایان برخی نیروها را از خود راندند و نه آنها را در لیست‌شان گذاشتند و نه از آنها حمایت کردند. بنابراین این شاخصی است که نشان می‌دهد، اصولگرایان به سمت آشتی ملی می‌روند. شاید در این میان بد هم نباشد که اصلاح‌طلبان از برخی اقدامات صورت گرفته، اعلام براتر کنند. اصلاح‌طلبان در عمل نشان داده‌اند که به برخی رفتارهای صورت گرفته در سال ۸۸ مخالف هستند و حضورشان در این انتخابات هم نشان از این موضوع دارد اما عملا به مردم اعلام نمی‌کنند و شاید باید به این موضوع هم فکر کنند. اینکه گفته شده اختلافی نداریم که بخواهیم آشتی کنیم، نظر شخصی افراد است. اما به نظر من اختلافاتی وجود دارد که باید حل شود و راهکار مشخص می‌دارد.

کم کم مشخص می‌شود که چه کسانی مخالف وحدت هستند و همان طور که برخی افراد توسط مردم منزوی شدند، سرنوشت مخالفان شکل‌گیری آشتی ملی هم همانند آنها خواهد شد. اشتراکات اصولگرایان و اصلاح‌طلبان کم نیست اما متأسفانه در دوره‌های خاص، فاصله و شکاف عمیقی بین دو جریان ایجاد شد. شکافی که تا پیش از دولت دهم به این عمیقی وجود نداشت. این شکاف در اثر ظهور برخی نیروها ایجاد شد که الان همان نیروها هم مخالف وحدت هستند.

آشتی ملی آرزوی تمام مردم ایران

عباس سلیمی‌نمین (تئورسین جریان اصولگرا)

آشتی ملی و تقویت بنیان‌های داخلی یکی از آرزوهای همه مردم، اهالی سیاست و مسئولان فعلی و سابق است. گرد هم آمدن توان‌های موجود برابر بدخواهان ملت، می‌تواند تأثیرات گسترده‌ای داشته باشد. اما برای نیل به اتفاق ملی، نیاز به پیش شرط‌هایی است که همه به آن پایبند باشند. پایبندی به اصول خیلی دشوار نیست. چراکه هر دو جریان اصولی دارند که مشترک است و بر سر آن پایبند هستند.

آشتی ملی در انتخابات مجلس دهم انجام شد

احمد کریمی‌منه‌های

(دبیر کل جامعه اسلامی اصناف و بازاری)

آشتی ملی خوب است و در شرایط فعلی کشور طرح این بحث بسیار هوشمندانه است، چراکه الان

رقابت نیست بلکه خصومت است. برای همین طرح آشتی ملی را می‌توان یک مسئولیت انسانی توصیف کرد که همه از آن استقبال می‌کنند و همه امیدوارند تا این کشمکش‌های سیاسی پایان یابد.

آشتی ملی یک پیام قرآنی است

حجت الاسلام محسن غریوان (استاد حوزه)

تمام کسانی که دل‌شان برای کشور می‌سوزد، بحث آشتی ملی برایشان مهم است و اصلاح‌طلب و اصولگرا هم ندارد، چرا که «آشتی ملی» یک پیام قرآنی و در واقع همان وحدت است.

قطعا اصولگرایان معتدل از این موضوع استقبال می‌کنند، چراکه معتقدند در سایه وحدت، بسیاری از مشکلات حل می‌شود اما در عین حال برخی خواص قطعا به این دلیل که «آشتی ملی» برای‌شان خوشایند نیست، روی خوشی به آن نشان نخواهند داد.

این عده بلکه به دلیل برخی اندیشه‌های انحصارطلبانه و مبانی تئوریک تفکرات‌شان، با آشتی ملی مخالفت می‌کنند اما اصولگرایان معتدل و عقلائی آن جناح نه تنها از این بحث استقبال می‌کنند، بلکه حتی در این راستا نیز گام‌هایی خواهند برداشت. الان با توجه به تهدیدهای ترامپ، این عده خصم کمترین تردیدی اصرار جماعت یاد شده برای به فراموشی سپردن جنایات بزرگی که مرتکب شده‌اند و تلاش برای ورود دوباره به ساختار نظام را که این روزها در پوشش آشتی ملی مطرح می‌کنند، فقط می‌توان با دو ابزار انگیزه زیر به ارزیابی نشست: الف: ورود به ساختار نظام و نفوذ به مراکز تصمیم‌ساز و سیاست‌پرداز با هدف تغییر محاسبات مسئولان و نهایتاً تحمیل مأموریت وطن‌فروشانه قبلی. ب: این احتمال نیز وجود دارد و احتمالی قوی نیز هست که طرح «آشتی ملی» را با هدف حاشیه‌سازی و سرگرد کردن مردم به میدان آوردند تا از این طریق روی ناکی‌های بی‌دری و وعده‌های بر زمین مانده دولت که متأسفانه برخی از اصحاب فتنه در آن نقش مؤثری داشته‌اند، سرپوش بگذارند.

آشتی ملی آب دره‌ها را کویدن است

محمدنبدی حبیبی (دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی)

آشتی ملی در برابر قهر ملی است؛ این قهر کی صورت گرفت؟ در انتخابات سال ۸۸ عده‌ای با

کشور میان مسئولان و مردم مؤثر باشد، همین مقدار هم می‌تواند در یأس و ناامیدی دشمنان و مقاوم‌سازی توان دفاع ملی و دفاع نظام در مقابل سیاست‌های خصمانه استکبار جهانی و صهیونیستی نیز مؤثر باشد؛ به عبارتی این طرح آگاهی‌رساننده به مسائل مورد نظر و حل مشکلات است.

دسته یابد از آن استقبال کند

حسین کنعانی مقدم (دبیر کل حزب سبز)

همیشه بحث آشتی بحث خوشایندی بوده است و در مقابل قهرهای سیاسی، نامی و ناملامتی‌هایی که کشور ایجاد می‌کند.

البته وقتی از لفظ آشتی ملی استفاده می‌شود که مردم از حاکمیت جدا شده و با آن درگیرند، اما اساسا ما حاکمیت و مردم را از هم جدا نمی‌دانیم. بنابراین آنچه که در بحث آشتی ملی و یا گفت‌وگوی نزدیک اصلاح‌طلبان با حاکمیت مطرح می‌شود، یک مطالبه سیاسی و جناحی است.

به هر حال جدال سیاسی در سال‌های گذشته از رقابت به خصومت تبدیل شده و مدت‌هاست که در این راستا نیاز به تنش زدایی احساس می‌شود. طبیعی است اگر مسائل مطرح شده اخیر از سوی اصلاح‌طلبان منجر به حل مشکلات گذشته و اختلافات خصومت بار جناحین شود، همه نیروها و احزاب باید از آن استقبال کنند. در همین راستا عقلا دو جناح باید در نشست‌های مشترک به فکر یک راه‌حل برای حل اختلافات جناحی‌شان نیز باشند. اینکه ما چپ و راست، اصولگرا و اصلاح‌طلب را در مقابل هم قرار دهیم تا یکی دیگری را حذف کند،

مأموریت تازه‌ای برای فتنه‌انگیزی و توطئه‌ای دیگر در آستین داشته باشند. جماعت یاد شده در اصرار خود برای «آشتی ملی» توضیح نمی‌دهند مگر ملت با یکدیگر در قهر و تقابل به سر می‌برند که «آشتی ملی» ضرورت پیدا کرده باشد؟

ممکن است گفته شود که توده‌های چند میلیونیه مردم در راهیمیایی بزرگ ۲۲ بهمن سلیقه‌های سیاسی متفاوتی داشته‌اند و هدف از «آشتی ملی» مورد نظر، برداشتن این فاصله‌ها و ایجاد همسویی به سلیقه‌هاست، که باید گفت، تفاوت سلیقه‌ها فقط آسیب‌رسان نیست بلکه طبیعی و پسندیده نیز هست و می‌تواند از یک سسو نشانه آزاد اندیشی و آزادی دیگر زمینه‌ساز برخورد اندیشه‌ها باشد که تصحیح نظرات و برداشت‌ها نتیجه آن است.

اما توده‌های انبوهی که در راهیمیایی ۲۲ بهمن شرکت کرده بودند، در حمایت از اصول و مبانی اسلام و انقلاب و نظام و اعلام آمادگی برای مقابله با توطئه‌ها و تهدیدهای آمریکا و متحدانش نه تنها کمترین اختلاف نظری نداشتند بلکه در این موارد اشتراک نظر و همسویی کامل داشتند. بنابراین اگر «آشتی ملی» مورد نظر جماعت یاد شده، آن گونه که اعلام کرده‌اند، برای مقابله با تهدیدهای آمریکاست که این وحدت و همدلی در مقیاسی برجسته و بی‌نظیر در میان ملت وجود دارد و از

کشور میان مسئولان و مردم مؤثر باشد، همین مقدار هم می‌تواند در یأس و ناامیدی دشمنان و مقاوم‌سازی توان دفاع ملی و دفاع نظام در مقابل سیاست‌های خصمانه استکبار جهانی و صهیونیستی نیز مؤثر باشد؛ به عبارتی این طرح آگاهی‌رساننده به مسائل مورد نظر و حل مشکلات است.

آشتی ملی یعنی سران فتنه را آزاد کند

روح‌الله حسینیان (نایب‌رئیس مجلس نهم)

منظور اصلاح‌طلبان از طرح مسئله آشتی ملی، این است که می‌خواهند بگویند، سران فتنه را آزاد کنید. آنهایی که خودشان اختلاف درست کردند، اگر واقعا پیرو ادعای خود بوده و آن را قبول دارند، به مردم بی‌بوندند. خود همین موضوع، وحدت ملی را ایجاد می‌کند.

آشتی ملی ساخته وطن‌پر و شان است

حسین شریعتمداری (مدیر مسئول روزنامه کیهان)

«آشتی ملی» وایامی است که این روزها صاحب وطن فروش فتنه آمریکایی - اسرائیلی ۸۸ و شماری از مدعیان اصلاحات و اعتدال بر زبان و قلم دارند و ادعای می‌کنند که تحقق آن مخصوصا برای مقابله با تهدیدهای اخیر آمریکا علیه کشورمان ضرورت حیاتی دارد. سخن از آشتی ملی برای مقابله با تهدیدهای آمریکا، آن‌ها را از سوی جماعتی که برخی از آنان ننگ پادویی برای ملت آمریکا و اسرائیل و انگلیس را در کارنامه خود دارند و آشکارا دست به وطن‌فروشی زده‌اند، نه فقط عجیب و پاور نکردنی به نظر می‌رسد بلکه با توجه به وابستگی بر ملا شده آنان به دشمنان بی‌ثباتی مردم و نظام، نمی‌توان این احتمال را نادیده گرفت که

اصلاح طلبان: موافق

اصولگرایان معتدل: موافق

دولرسان: مخالف